

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adăusele sale „Foaia Interesantă”, literară-illustrată și „Tovărășia”, economică, — e următorul: pe un an 8 coroane; pe 1/2 an 4 coroane.
Pentru economii: numai 5 cor. pe an!
Pentru America doi dolari și jumătate pe an.

Foaie națională politică.

Apare în fiecare Joi.

Inserțiuni:

1 pag. 48 cor., 1/2 pag. 24 cor., 1/4 pag. 12 cor. etc. — La inserate ce să dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă

Inserțiunile ca și abonamentele să plătesc înainte

Manuscripte nu să dau napoi.

Singurul adevăr!

Precum am scris și noi în nu mărunțel trecut, la adunarea dela Dej a „Asociațiunii”, s'au petrecut unele lucruri, cari să par a fi fost anume puse la cale, ori pentru a pipăi părerea lumii dela noi supra unor încercări de „împăciunială”, ori pentru a înșela acea lume prin felul cum să vor tîlcul cele petrecute între Români și Unguri la Dej.

S'a dat voe „Asociațiunii” să-și țină ședințele (sfătuirile) în sala comitatului. A luat parte fișpanul și a vorbit la banchet pentru buna înțelegere între aceste două popoare ce au lipsă unul de altul în viața lor. I-s'a răspuns și din parte românească cu destulă prevenire.

Noi, așa de mult treziți zilnic din ori-ce visări de „pace”, prin răsunetul puștilor gendarmerești și private ungurești asupra fraților noștri din popor, apoi prin sălbaticele pedepșiri și prigoniri pentru nevinovata purtare a colorilor ardelenesti, care nu-'s tot una cu cele ale României, — noi nu credem preț de un filer găurit la toată muzica aceea nesinceră de „împăcare”. Sunt tot încercări de a nărozi pe cai scurt văzători ori de a arunca nisip în ochii lumii streine ce n'are vreme a gândi mai adînc asupra celor ce le cetește ori le aude de pe la noi!

Și ne pare bine cînd vedem, că și alți bărbați de frunte și recunoscuți de luminați, — își arată în public (naintea lumii) părerea lor la un fel cu a noastră.

Așa de pildă în „Tribuna” dela Arad, dl Vasile Goldiș, fostul deputat al Radnei, scrie un lung și luminat articol, în care spune printre altele următoarele:

Pacea dela Dej.

De Vasile Goldiș.

La serbările dela Dej, Ungurii din partea locului au arătat oarecare prevenire față cu Românii adunați la serbările lor culturale. Li-au dat găzduire și au luat parte la ședințele adunării, la producțiile artiștilor și diletanților noștri. Să zice, că s'a cîntat Deșteaptă-te Române, și că pe costumele damelor să ve-

deau colorile noastre românești și că nici jandarmi nu erau, cari să le smulgă, nici ungurii ceialalți nu s'au scandalizat, cel puțin nu arătau că ar fi »scandalizați» (aprinși, scîrbiți).

La banchet prefectul (fișpanul) a rostit o vorbire plină de asigurări de pace, de stimă, de »iubire» chiar (?!), pentru noi și pentru cultura noastră!

Și arătînd că ziarul „Pester Lloyd”, pornînd dela aceste întîmplări, a scris un articol mare asupra apropierii ce e de lipsă să se facă între Români și Unguri, mai ales că și numita foaie evreo-maghiară recunoaște acum zădărnicia de a putea maghiariza pe Români, — dl V. Goldiș spune, că toate semnele acestea locale și mărunte (și poate tot atît de nesincere) nu pot trage mult în cumpăna viitorului și neatîrnării pentru care luptă neamul românesc în această patrie. Dacă este vorbă a da o „deslegare” marelui proces național dintre națiunea maghiară și cea românească din Ungaria, apoi altcum are să se facă aceea!

...Că nu este omul peste vreme, ci vremile sunt peste bietul om. Deslegarea pricinii naționale în statul ungar, a ajuns a fi o trebuință istorică! Ea trebuie să se facă, fie cu conlucrarea factorilor de azi în conducerea politică a statului, fie în contra lor!

«Nu este această deslegare atîrnătoare dela voința singuraticilor oameni, fie ei cît de sus puși, nici nu se va putea face prin cîteva trăsături de condei, prin declarațiuni frumos răsunătoare la masa verde, ori la cea albă, prin găzduire și ospătarea Românilor adunați la întrunirile lor culturale, ci numai prin așezarea ființei naționale a popoarelor nemaghiare din Ungaria pe temelii bine îngrădite în contra tuturor primejdiilor viitoare!

Deslegarea războirii naționale în statul ungar, nu este cerută de »bunavoința» unor politicieni conducători ai sta-

tului, ci să cere prin trebuințele mai înalte ale împărăției. Din acest adevăr urmează pe deoparte faptul, că nu dorințele unor politicieni, fie ei cît de puternici, vor fi hotărîtoare pentru felul de deslegare al acestei certe, pe de altă parte, tot în temeiul acestui adevăr, trebuie să ajungem la încheierea, că deslegarea pricinii naționale nu să poate face cu vătămarea intereselor adevărate ale monarhiei.

Înțelegînd desăvîrșit dezvoltarea lucrurilor, pricepem că deslegarea pricinii naționale nu să va putea efectua dintr'odată.

Trebuie să o spunem însă cu toată tăria, din capul locului, că ori-ce încercări s'ar face, ori-ce ademeniri s'ar pune în lucrare, începutul începuturilor oricărei probe de ieșire la bunsfîrșit, este: recunoașterea sinceră și fără nici un gînd ascuns, a îndreptăririi popoarelor nemaghiare la viața politică în cadrele statului, în măsura cu înșămîntătea lor numerică și valoarea lor culturală, — cu susținerea neștirbită a integrității teritoriale și suveranității politice a statului.

Ne înveselește faptul că ziarul german al guvernului de azi recunoaște îndreptățirea noastră la cultură națională, dar va înțelege ori-și-cine, că acestei recunoașteri, trebuie să-i urmeze numai decît a arăta lipsa chezeșilor neînșelătoare pentru asigurarea acestei culturi! Și aceste chezeșii nimic nu le poate da în lumea aceasta, fără numai pășirea politică în măsură convenită a poporului, care este îndreptățit la această cultură!

— Iar mai departe dl Goldiș scoate la iveală, că articolul din „P. Lloyd” vorbește numai de îndreptățirea noastră la cultură proprie, pe cît vom putea să ni-o cîștigăm, dar nu zice nimic că avem același drept și la dezvoltare politică, și bănuiește că tot articolul e o ticluială jidovească cu scop a fi arătat de patroni la Viena și

aiurea, ca sămnn că guvernul lui Khuen e fără păreche de binevoitor Românilor. Iar că ce fac ei în faptă cu noi aici, — asta aceea și așa n'au timp s'o mai cercetezel

Da, da! Totul ce să face, să face pentru a putea fi noi mai strașnic zăpăciți și înșelați!

În fapt nouă o singură stea ne poate fi călăuză spre binele pe care unii îl nădăjduesc dela „pacea” mult trimbițată: muncă din greu, din răspuțeri, cu valuri de sudori, pentru a ajunge tari noi prin noi! Căci atunci ne-om lua noi, nu peste mult, prin vrednicie proprie, — drepturile ce ni-să cad!

În nădejdea că ne-a pica binele ca mura coaptă 'n gura țiganului, să nu ne lăsăm nici odată!

UNELE—ALTELE

Turcia aliată cu România?

Turcia și România au în Bulgaria un vecin tare neliniștit. Bulgarii ar dori să rupă dela Turcia Macedonia, în care trăesc de fapt mulți Bulgari. Dar ei își țin ochii și asupra Dobrogiei, pe care ar dori s'o zmulgă dela România, fiindcă li-'i aproape și-'i tot dincolo de Dunăre ca și țara lor, și nainte de războiul din 1877 cînd s'a dat României, locuiau în ea mulți Bulgari. Așa azi România ca și Turcia să vă vad în chip firesc împinse spre pretenie și tovărășie împotriva acestei vecine cu gînduri rele.

Zilele astea s'a dat în vileag știrea, că Turcia ar fi și legat un legămint de arme (alianță) cu România în potriua nestîmpăratei vecine Bulgaria, și s'ar fi legat și România a ataca Bulgaria, la caz că aceasta ar sări la Turcia, cu scop de a-'i rupe Macedonia.

Deși s'ar părea și cu puțință și firească, știrea a fost desmișțită de foile oficioase române, cari spun că România voește să rămână și mai departe stat de pace, nu dornic de războiri.

Unele mari foi engleze însă, țin a ști, că în lucru totuși este o bună porție de adevăr!

Foile din Bulgaria de altfel să sufulcă și ele și scriu în chip mișelesc contra României, prin a cărei sânge vărsat pe cîmpiile bulgare în 1877 au ajuns și ei, Bulgarii, liberii

Pentru tricolor.

Di Iancu,
pedepsit mai aspru!

Di Ioan Iancu, proprietar și dir. de bancă în Bucium-Poeni, a cărui caz l'am descris în numărul 37 al „Libertății”, — a apelat pedeapsa sa la vicișpanul comitatului. Apelata i-a făcut-o dl avocat Dr. Candin David din Abrud, care a scos foarte viu la iveală în recurs ridicolul din motivarea fibirăului, care negăsind pe capul cailor a treia culoare — galbănă — a primit drept a treia culoare placa de nickel întinat, care „de departe pare galbănil.”

Ori-ce om care nu are cap în dungii, lua ca lucru sigur, că cei dela comitat *nu pot întări* o pedeapsă care nu să intemeiază pe fapte, ci numai pe cum *i-se pare* fibirăului Vicișpanul avea privilegiu a da semn că el știe pune dreptate mai presus de orbia șovinismului de care a fost călăuzit deregătorul său, fisolgăbirăul.

Ași! El s'a dovedit indoit de orbit de patimă decât subalternul său! El a asprit încă pedeapsa, dînd dlui Iancu 5 zile închisoare și 50 cor. în bani. Și spune, că:

„lufnd în mai deaproape cercetare judecata fibirăului, ca încheere a acestei cercetări, pe temeiul motivării din judecata aceleia” — asprește încă pedeapsa! Adeca tot pe cuvînt că fibirăului *i-s'a părut* că tîna de pe nickel de departe să vede galbănă și așa cu pantlica cea roșie și vînată din părul cailor, ar da la olaltă cele trei colori românești!

Di Dr. David a apelat la ministru patriotica judecată a vicișpanului dela Aiud.

Vom aduce la timpul său știri despre hotărîrea ministrului.

— Din *Vîntul-de-jos* ni-să scrie cu datul: Ziua-Crucii 1910:

Dumineca trecută fiind piață mare în Vînt, gendarmii au început de dimineața și până la amiază a desbrăca pe fetele și femeile din tîrg de podoaba tricolorului, oriunde l'ar fi văzut la ele. Le-au dus la cancelaria comunala și a luat protocol că cine-s.

Rostul unei librării.

Un ram al comerțului neexploitat pe deplin la noi, este: negoțu-l cu cărți. Până cînd popoarele streine au îmbrățișat cu drag acest izvor de bogăție, noi am rămas în fața lui reci, nepăsători. Duhul vremii cerea, ca să umblăm răslețiti pe alte căi și să nu ne prea batem capul și cu aceste afaceri. Abia în vremile mai noi pătrundem în toate fazele ei viața și începem a nu ne sfil și de această parte a ei. Se înțelege, totul merge încet, abia mișcă, că în firea noastră e să pornim cu greu și'n fața a fiecărei noutăți, să fim cu neîncredere. Așa suntem încă și pe terenul comerțului cu cărți. Încă în prima jumătate a veacului al 19-lea s'a zămislit înțlia foaie românească, și înțlia librării, cînd? Iși are și această explicație. Multă vreme un ziar a fost în stare a ne mulțumi gustul și trebuința, dar astăzi, har Domnului, stările să schimbă. Avîntul puternic, ce l-a dat culturai

Iar pe timpul ieșitului din biserică au stat la ușa bisericii, ca să afle și să despoaie de tricolor! A:l însă nu au aflat nimic. Căci o parte din acele femei ce-l purtau, au rămas în biserică până i-a dus satana de ne-aci, iar altele l'au coperit.

„Inaintăm spre pace, nu-i vorba.”

— Pentru-că au purtat tricoulul în ziua de sft. Ilie au ajuns acum în Septembre la judecată următorii frați ai noștri din Olpret: Georgiu Radovan 60 cor. sau 3 zile arest, Flore Ciubăncan 30 cor., Aug. Petiș 30 cor., Iuonuc Pop 30 cor. — ori cite două zile arest.

Dieta.

Statul țării noastre după lungi vacanțe de vară s'a adunat Marți iarăși. Deputații ce-și petrecuse pe la cele băi din străinătate, în frunte cu capetenile partidelor și cumministri, s'au întîlnit într'o scurtă ședință, care mai bine am putea zice, că a fost un joc de a parlatentul. Că ce s'a întîmplat în ședința de Marți a dietei! Li s'a adus la cunoștință deputaților, că Maiestatea sa a dat întărire prin sancționare (consfințire) la toate legile aduse în dietă înalte de vacanțe. Atît a fost tot. La ordinea zile trebuia să urmeze noile planuri de muncă ale guvernului, dar cînd a venit vorba despre asta, întreg partidul mîncă-partea, în frunte cu cei mai mîncăcioși, cu Khuen și Tisza, au plecat capul între urechi și-au spus, că comisiile cari au primit să pregătească materialul pentru noua muncă a dietei, n'au isprăvit încă nimic din acel material, — sau cum am zice, au fost prea mari călduri toată vara și ei n'au putut lucra nimic. Vezi, ce țis Domnii! Ei n'au putut lucra la umbră în odăile lor îmbrăcate în mătăsă, dar bietul popor a putut secera în arșița soare-

noastre politica națională, ne-a dus până acolo, încît, nu mărim lucrurile de loc, cînd spunem, că publicul românesc ardelean de astăzi își ține însuși scriitorii, atît pe cei de ziare, cît și pe cei de literatură frumoasă. Bine n'țeles mare merit au într'u această librării, cari în primul rînd au luptat pentru răspîndirea cărților în srtaturile mari ale neamului.

Până azi însă pe terenul acesta nu am făcut un pas mai însemnat. Tot ce a fost de lăudat la librării noștri, între cari număroși streini, de până acum, a fost zelul de a vinde, dar mai puțin priceperea. Dovadă mulțimea cărților nesă-nă toase răspîndite în popor, curat din dor de cîștig. Astăzi însă și lucrul acesta să schimbă.

Am ajuns acolo, ca să facem un pas mai înainte și pe terenul acesta. Și dacă prin țările apusene aproape toți librării sunt oameni de o cultură mai înaltă, chiar cu studii de universitate, de ce să nu încercăm și noi a face asemenea? Să ne n'țelegem bine: A fi librar

lui ziua întreagă, ca să aibă din ce le da lor valorile de bani, pe care să-și risipească în zadar! Dieta a luat la cunoștință răspunsul și apoi s'a aminat pe timp nehotărît!

Școală de stat în Cebea.

— Deși avem școală bună românească, cu 2 învățători, totuși statul i-a pus și una maghiară în coaste! —

În Cebea, tractul Zarandului, bunii Români au hotărît încă prin 1907 să-și susțină școala lor confesională gr. or. română, cu 2 învățători. Ei au școală corăspunzătoare legilor, au dascăl harnic și bun, pe dl Petru Russu, și acum s'a publicat concurs și pentru al doilea învățător, pe care e vorba să-l aleagă scum Duminecă în 19 Sept. v. (2 Oct. n.) Și avem toată nădejdea, că vor găsi iar un învățător vrednic și iubitor de biserică și de vechia noastră lege bună românească.

Cu toate astea inspectoratul regeșc ung. de școale, despărțămîntul Brad, nu s'a astîmpărat, ci a făcut totul ca statul să deschidă și el școală de stat în Cebea, în coastele școlii românești.

Că ce scop urmărește școala de stat în acest colț de lume românească, sfințit de cele mai frumoase pomeniri de fapte mari naționale și călcat de urmele celor mai mari și sfinți luptători pentru libertatea și înălțarea acestui neam, — o vădește foaia scoasă de ministerul din Pesta „Néptanitok Lapja” numărul dela 15 Septembrie, care scrie:

„La 1 Sept. s'a deschis în Cebea școală de stat. Deocamdată școala și-a început lucrarea cu numai un învățător, dar, deși condiționat, ministrul dă și pe al doilea învățător. Tot în comuna asta e în mormîntat trupul mort al lui IANCU, conducătorul de pe vremuri al Românilor. Nădăduim, că precum vestitului mormînt românesc, i-să găsesc mereu cercetători, — așa noul rînd de tinerime va umplea și școala maghiară! E adevărat de altfel, că

la înălțimea chemării, înseamnă a fi controlorul gustului public și un povățuitor al lui! Publicul vine la tine cu toată încrederea și-ți cere hrană sufletească, iar dacă nu-ți știi chemarea, îi dai omului aceleia venit, nu mîiere! Un librar trebuie să știe, că cea mai primejdioasă cale, prin care poți nimici sufletul în oameni, este cartea! Romanele fantastice „senzationale”, în cite suflete tinere n'au altoit dorul aventurier și n'a exaltat lumea simțurilor lui!

Pentru asta trebuie librarul însuși să fie om, care înțelege literatura și e dragă! Un librar mai trebuie să-și cunoască însuși publicul său, și numai de acele cărți să le dea, pe care el le poate mistul cu folos. Alceva trebuie să cetească o fetiță, alceva un copil, și iarăși alceva o fată tînără, și alceva poate ceta o dană mai în vîrstă. A ținea în librării alături de cărțile pline de viață și sănătate ale lui Sandu Aldea, picanterile senzationale ale unui oarecare Costin, înseamnă a-ți bate

acest mormînt și această școală, de multe ori vor intru părări (idei, gîndiri) ce să privesc una pe alta în față cu minie, două astfel de puncte potrivnice (poluri, cele două capete ale pămîntului), pe care putere lumească nu le poate apropia și împreună, — totuși ne dă viitorul încredere, că școala maghiară, care iată a venit, a ajuns deja și până la mormîntul fanaticului (aprinșului) Român, prin munca sa pacinică (?) va face pe locuitorii dela Cebea să uite de cealaltă părere și de străduințele purtate în numele aceleia.”

Cu alte cuvinte: școala maghiară din Cebea — după chiar măturisirea foii învățătorești publicate de ministrul care a deschis acolo școala, are menirea: a face pe Români să uite pe acel prea, cinstit, prea-curat și dumnezeesc Iancu ce și doarme somnul de veci în cimitierul din Cebea, și să uite și să se întoarcă de cătră aceia, cari și azi mai urmează lucrarea pentru neatîrnarea acestui neam românesc în această țară, — lucrare pentru care acel sînt a luat arma în mână și s'a aruncat în val de foc!

Înțelegeți dar voi, fraților Români dela Cebea, la ce vă chiamă pe voi școala de stat nou deschisă în satul vostru? Nu noi vi-o spunem așa duși poate de ura noastră față de unguri, ci iacă vi-o spun ei, verde, limpede, pe față! Că ei vreau să prefacă, să preschimbe, să străforme sufletul din micii voștri copilași ce vor fi dați pe mîna dascălului de stat!

Cel-ce la o astfel de muncă de stricare a sufletelor românești voește să conlucreze, — deș și copiii acolo. Iar cel-ce vrea ca sufletul său străbun să vieze și în fiili săi, — de-i pe aceia numai la școala românească!

Că, pe cit știm, școala românească vă cere jertfă puțină, doar un arunc de 2 cor. de familie, în schimbul cărora vă primește creșterea cinstită, creștinească și românească a copiilor, și vă ferește de

joc de publicul cetitor. Un librar, care pune în vitrină o operă a cărei copertă e un peisagiu de natură, investmintat în raze de lună, pe o bancă mărginașe, cu doi tineri contopiți într'o dulce îmbrățișare, un astfel de librar — mai ales dacă nici n'a cetit cartea respectivă, știe face roc amă, știe a trage lumee, știe să facă cîștig, dar nu înseamnă că știe răspîndi tîria de viață, dorul de lumină și morala, fără de care temelile lumile să serpă!

Astăzi publicul nostru înțelege parcă mult mai mult lucrurile. Prin diferite mijloace am ajuns acolo, încît gustul pentru cetit, s'a infiltrat și în singelo publicului nostru. Că nu se desvoaltă, e altă chestie, și totul atîrnă numai dela o întorsătură a lucrurilor. Indată ce se va ivi un om care știe a ține gustul publicului, literatura noastră va face o săritură uriașă. În redacția „Libertății” zi de zi văd cum sosesc epistole din țargul hotarelor locuite de Români, prin cari oameni dornici de carte românească, cer să li-se tri-

Sfințirea bisericii din Sacul.

Harnicii Români din Sacul (tractul protopopesc al Lugoșului, dieceza Caransebeșului) la stăruința vrednicului lor paroh și a învățătorului și a celorlalți fruntași din comună, au renovat vechea biserică și au pictat-o de nou prin pictorul de bun renume din Caransebeș, Bartolomei Deliomini.

Pentru sfințirea renovatei biserici, P. S. Sa prea bunul Episcop, Dr. Miron E. Cristea întovărășit de numărâși însoțitori, a venit Duminică la 12/25 Sep. c. la Sacul, întâmpinat fiind în întreaga-i cale de credincioși și numărâose banderii de călăreți.

Călăreții din comuna Sacul, vre-o 40 la număr, — întâmpină pe P. S. Sa încă în comuna Căvărân. La orele 8 dim. P. S. Sa sosește în Sacul, unde șeful tractului protopr. Dr. G. Popovici îl bineventează. Asemenea și pretorele Dr. Carol Zeller salută pe P. S. Sa în mod călduros.

La orele 9 a. m. P. S. Sa a fost condus la biserică, încungiurat de 17 preoți în ornate. Înainte de sfânta liturgie să face sfințirea apei, la care — afară de Episcopul — mai servesc: archimandritul F. Musta, protosincelul Dr. I. Badescu, protopresbiterii A. Ghidiu și Dr. G. Popoviciu, preoții N. Groza, I. Pușcan, G. Petrescu, A. Spătan, E. Lăpăduș, I. Lăpăduș, Dim. Soceneașu, G. Vior, M. Groza, R. Jurchescu, D. Lupea, N. Soșdean, R. Șandru și diaconul Br. A. Mihaescu. Să face acum așezarea relicviilor sfinte pe prestol, baterea icoanelor celor 4 evangeliști, căreia i-a premers încungiurarea bisericii sub melodioasele cântări bisericești executate de cântăreții G. Petrescu, Al. Onae, I. Ioanovici, D. Daicovici și teologul Jian. După sfințirea bisericii să face rugăciunea de înghinchiare.

În decursul întregii liturgii cântările și răspunsurile au fost date cu mare măiestrie de către Reuniunea română de cântări și muzică din Lugoș, invitată în comună anume spre acest scop. În deosebi a plăcut mult frumoasa pricează, compoziție de G. Vasiliu: »Pentru ce lapezi sufletul meu« Biserica a fost plină de credincioși și înțelegință numărâosă de prin Lugoș, Caransebeș și împrejurime.

La sfârșitul liturgiei P. S. Sa aștinut o prea frumoasă vorbire din care voiu trimite pentru numărul viitor al »Libertății« un mic extras.

După împărțirea anaforei, ceea ce a dăinuit peste o jumătate de oră, P. S. Sa a fost condus de întreaga preoțime slujitoare la casa parochului A. Spătan. P. S. Sa întovărășit de șeful tractului Dr. G. Popoviciu, a făcut apoi câteva vizite la fruntași din comună. Au fost la văduva baroneasă Maria Raduszovics, — a cărei fiică, Elisabeta, cu fratele dînsei au luat parte la serviciul divin, — la pretorele Dr. Carol Zeller, medicul Sig. Révész, la învățătorul Vasilie Tăria, cercetînd și mîndra școală confesio-

nală; a mers apoi preasfințitul la primul episcop N. Roșu și la primarul comunei, Petru Ghiocel.

După vizite au venit naintea P. S. Sale următoarele deputațiuni: 1. Preoțimea tractuală în frunte cu șeful ei protpp. Dr. G. Popoviciu. 2. Deregătoriile administrative și civile conduse de pretorele Dr. C. Zeller, și 3. Comunitatea bisericească și politică din Sacul sub conducerea parochului A. Spătan, și a primariului P. Ghiocel. La cuvîntările conducătorilor deputațiunilor P. S. Sa dă răspunsuri potrivite și adevărat părintești.

A urmat apoi banchetul. Fiind mulțimea de oaspeți mare, a fost greu să se găsească un loc potrivit, pentru a întruni pe toți la un loc.

Așa apoi o parte, cu Episcopul și cei din jurul lui, au fost împărțiți în casele parochului A. Spătan, altă parte, împreună cu aproape toate damele, la familia învățătorului Vas. Tărian, iar corul micșt la ospătărie.

Întîiul toast (vorbire de închinare) l'a ținut P. S. Episcopul în sănătatea Majestății Sale. Protopresbiterul Dr. G. Popoviciu pentru P. S. Sa; păr. G. Spătan, în sănătatea mai marilor bisericești, de față; învățătorul Vas. Tărian pentru protopopul, părintele M. Groza, pentru deregătorii civili de față, primarul P. Ghiocel și istețul econom din Satu mic, Ioan Vasii, închină în sănătatea P. S. Sale. Vorbește apoi iarăși P. S. Sa, zicînd că venind să predeie renoita biserică chemării sale, a venit și ca judecător să vadă, că oare talanții împărțâși preotului A. Spătan de înaintașul seu, înmulțitu-s'au ori nu? Și vede cu bucurie, că păr. Spătan a înmulțit talanții cu îmbelșugare. Dovadă, biserica renoită, mîndra școală confesională de model, și bunăstare poporului din comună! Dreptăceea P. S. Sa deosebește pe vrednicul paroh Spătan cu brîu roșu. Părintele Spătan mulțumește adînc mișcat. Protopresbiterul Dr. G. Popoviciu încheie șirul toastelor, ridicînd pocalul seu în sănătatea poporului din comună, care a dat mîna de ajutor parochului întru împlinirea străduințelor sale nobile.

În tot lucrul frumos de care să bucură azi comuna Sacul, vrednicie deosebită are și harnicul învățător Tărian, care a trăit și trăește cu parochul său în cea mai deplină înțelegere și care l'a ajutat în toate lucrările sale. Din înflorirea acestei comune să poate vedea, cît de bine e, dacă preotul și învățătorul trăește în înțelegere frumoasă!

La orele 4 p. m. renumita reuniune română de cântări și muzică din Lugoș sub dirigența măiestrului ei, I. Vidu, a dat în curtea bisericii un concert drăgălaș și însuflețitor cu un ales program.

P. S. episcopul Miron felicită călduros pe dirigintele reuniunii, dl. I. Vidu, și pe valoroasa cântăreață (alt), doamna Elena Boier.

A urmat apoi voioasa petrecere populară, ce s'a terminat numai cînd s'a întunecat. G. J.

Coreșpondență.

Prigonirea tricolorului.

Igriș. 25 Sept. 1910.

Dle Redactor! Zilele astea fiind eu tinerul Ioan Gallu, chemat la o nuntă, m'am îmbrăcat în haine de sărbătoare, și fiindcă la zilele de sărbătoare Românul, atît bărbații cît și femeile, își pun ca brîu de paradă un brîu tricolor, cum ne-a rămas obiceiul și portul din moștrămoși, — așa am făcut și eu. Așa am mers la nașu și la ceilalți nuntași și ne pregăteam noi de veselie. Cînd colo iaca în drum un firăr de gendarmi mă oprește și mă întrebă cum mă chiamă? Îi spun. Imi zice că nu i ertat să port acel brîu și imi ia brîul, spunîndu-mi că mă arată la pretură (fibirăime).

Peste vre-o 10 zile iacă citația dela pretură. Mă duc. Fibirăul mă întrebă că de ce am purtat colorile astea, care sunt oprite în țară?

Eu i-am răspuns, că întîi nu știu să fie oprite, a doua eu nu le-am purtat „în contră“ nimănui (nu ca demonstrație), și a treia, că dacă nu-i ertat să le purtăm, de ce le fac fabricanții și ni-le vînd?

El mi-a răspuns că fabricile le fac pentru România și eu dacă mi's așa de dragi acele colori și vreau cu ori ce preț să le port, — să mă duc în România!

Am ajuns dară să fim provocați (îndrumați) de deregătorii țării, să ne părăsim țara de nu ne putem părăsi lucrurile dragi inimilor noastre. Ba meargă ei în Azia de unde li-i nația! Că noi ni's aci mai vechi ca ei cu o mie de ani!, și ne-a adus un Traian, nu ne-a adus un țigan!

Peste cîteva zile mi-a venit scrisoare că m'a pedepsit cu o zi închisoare și zece coroane ștrof (pedeapsă) în bani!

Așa de mare „libertate“ mai avem noi în această țară căzută pe mîna unor deregători nespun de volnici și urători a poporului românesc!

Ioan Gallu.

O întîmpinare.

La scrisoarea publicată în Nr. 37., primită dela un preot călător prin acele părți ale Țării Hațegului, primim următoarea întîmpinare, căreia li facem loc cu plăcere, fiindcă varsă altă, lumină și asupra unor lucruri pe care acel corespondent le vedea mohorîte. Iată ce ni să scrie:

Bouțarul-inferior la 20/IX 1910.

Onorată Redacțiune!

În Nr. 37 a „Libertății“, cetesc un articol „Crășmele pline“, în care din nou un corespondent — cel vechiu — să încearcă să ne discrediteze înaintea publicului românesc. Și cetitorul care nu cunoaște starea faptică, cugetă că așa e. Pentru a lămuri pe cei pe care li interesează lucrul, spun următoarele:

Cînd preotul de azi, atins prin acea scrisoare, a ocupat parohia asta, a aflat-o foarte nerînduită și după

multe stăruințe și după multe lupte, astăzi pot să zic, că e poate cea dintîi în Țeara-Hațegului! S'au ridicat case parohiale cu toate superedificatele, s'a ridicat școală cu 2 învățători, un învățător susținut cu mijloacele proprii, iar' al doilea și cu ajutorul de stat. E o școală din cele mai frumoase în întreg comitatul. S'a înființat o „Reuniune de consum“ cu o Centrală și o filială tot în comună, la care sunt conducători tot țărani și care poate să fie de exemplu altor comune pentru îndrumarea țăranilor în negoș! În comuna asta negustor a fost numai un jidan. Licenții de beuturi au fost două, tot în mîna lor. Îți poți închipui cu ce beuturi au adăpat poporul. De trei ani să luptă reprezentanța comunală ca și Societatea noastră comercială să capete licenția de beutură, ca poporul să nu mai fie avizat la veninul jidovesc. Și în urmă a și reușit, căci Societatea a căpătat drept de crîjmă și nu e mai mult avizată la evreu și societatea merge spre înaintare.

Vă veți aduce aminte că ați publicat în Libertatea, că reprezentanța comunală din Bouțariu a luat hotărîre ca crîșmele să fie închise în Duminici și sărbători, care hotărîre s'a și primit și întărit și de Comitat. Dar s'a apelat de Jidovi la Ministru, și pe-acolo și-a perdut urma!

În 4 l. c. Societatea noastră economică și-a avut licență de joc, dar și Jidanul. Petrecerea a fost mai însuflețită la Societate; iar la Jidan de-abea. Ce s'a întîmplat? După cum să vorbește în comună, un om rău, dușman al Societății, ar fi plătit pe un vagabond, ca să strice petrecerea Societății, ca să o discrediteze, și-a reușit! Pre un om cu familie l'a împuns cu cuțitu și în 8 zile a murit. Cercetarea e în curgere. Te asigur, die redactor, că nu faceți folos neamului românesc de aici, cu publicări de lucruri în felul acestal!

Unul din Bouțari.

*

Am publicat această întîmpinare și ne pare bine dacă la o veste slabă ieșită despre un sat românesc ori despre unii chemați a fi îndreptătorii poporului în sate, să poată da un răspuns care de s m î n t e ceea ce fusese zis de rău și dovedește tocmai contrarul.

Corespondentul nostru, — un preot ce a trecut prin sat, — să vede că a nimerit pe acolo tocmai pe cînd oamenii scoteau din crîșmă pe cel junghiat — fapt pe care îl recunoaște aci și trimițătorul acestei scrisori.

Un preot român ce trece prin un sat și vede ieșind pe ușa crîșmei volomoc de oameni pătați de sînge iar pe unul îl scot pe brînci, — e prea fisesc să rămînă adînc măchnit de astfel de sărbări a sfintelor Dumineci prin poporul nostru. Și de va fi întrebat pe unul altul ce e esta? l'o fi spus vre un om: d'apoi iaca unul de-ai jidanului!

apoi: cerneli: neagră, roșie, vinată, — creioane (ceruze) de toate calitățile, cum și creioane cu roșu, albastru și verde; — călămare fine și mai simple; — hirtie sugativă de mai multe calități; — hirtie pentru mașina de scris, de desen, — fuș-uri de desen, — liniile de tot felul, — și tot ce lipsește la scis și desenat.

Hirtii de epistole, în cutii fine, elegante, dela marea casă Mary-Mill din Graz, precum și cutii mai simple!

VI. Ilustrate

serii splendide naționale: seria: Balul dela Arad, fără păreche de frumoase, seria: Atelierul dela Orăștie, foarte frumoase; seriile din Țară Familia regală cu Prinții și prințisorii, Autorii români, seria Grigoresco, etc., apoi cele mai alese serii internaționale dela mari case din Germania!

VII. Tablouri naționale

după pictori distinși români închipuind scene mărețe din istoria neamului românesc și pe marii căpitani ai oștirilor române viteze. Să găsească și ediții tare ieftine, aceluș bagatele.

VIII. Icoane sfinte

reproduceri după tablouri de pictori mari, în ediție ieftină, cari să mai scoată de prin casele noastre icoanele atât de nereușite, unele ridicole, ce iau oamenii de prin țiguri. Aceste icoane la voiu ținea în calități și mai ieftine și mai fine.

IX. Expoziția Atelierului.

Atelierul de țesături din Orăștie, va avea în toată vremea o mică expoziție în librăria mea: Obiectele cele mai nouă ieșite din atelier vor fi puse aci vederii o zi două, altele expuse aci spre vânzare!

Rog onoratul public român din Orăștie și jur a mă onora cu încrederea sa și a mă cerceta de 2 Octombrie n. Incolo librăria!

— Pentru depărțări, ori unde în țară, primesc comande și le îndeplinesc îndată, trimițând ori-cui și ori unde ori-ce carte sau hirtie sau alt lucru comandat dela librăria mea.

Orăștie, 22 Sept. n. 1910.

Cu stimă

SEBASTIAN BORNEMISA
librar.

„Ardeleana“

instituit de credit și de economii, societate pe acții
FILIALA PETROȘENI

P. T. Să aduce la cunoștință publică, că „ARDELEANA“ instituit de credit și de economii din Orăștie, a deschis cu începutul anului curent o filială în Petroșeni, care să ocupă cu tot felul de afaceri de bancă.

Special primește depunerii spre fructificare, după care plătește interese de 5% și cari, conform stării casei, să pot ridica ori-și când, și

acordă tot felul de împrumuturi: pe obligațiuni, cambii și pe ipotecă, după care să plătesc interese de 7—8%.

Localitățile Filialei „Ardeleni“ în Petroșeni, sunt în fostele localități ale băncii „Jiana“ și oare de oficiu să țin în toată ziua — afară de Dumineci și sărbători — dela 8—12 a. m. 3—5 p. m.

Având în vedere că filiala „Ardeleni“ este singura bancă românească din Petroșeni, fondată anume pentru poporul nostru din acel ținut, rugăm pe toți cei interesați, ca în toate afacerile lor de bancă și peste tot în ori-ce afacere comercială ce ar avea, să ni-se adreseze cu toată încrederea, și semnăm

Petroșeni, în Februar 1910.

(657) 26--30

„Ardeleana“

instituit de credit și de economii societate pe acții
filiala Petroșeni.

Pășunat de oi!

Societatea de pășunat a Românilor din Șeica-mare (Nagyseiyk) dă în arindă, pe lingă preț potrivit pășunatul de vite, în mărime de peste 300 jug. pentru pășunat de oi, dela 26 Octombrie v. (Sf. Dumitru) 1910 până la 1 April v. 1910. — Ceia-ce să vestește oierilor nostri. (836) 2—2. Preotul P. Morușca.

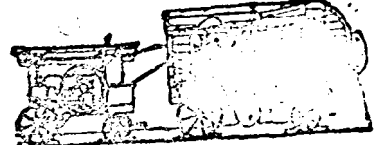
Atențiune!

Să atrage atențiunea asupra noului depozit de spirt din Orăștie, — unde să poate căpăta cel mai ieftin și nefalsificat Spirt, precum și Licuieruri, Vinuri, în detalii și în mare! (844) 2—12

Fritz Chrestel
în Orăștie, Piața poliției.

THE CAMPBELL

Fabrică de motoare cu renume universal life-rează cele mai bine construite și durabile
MOTOARE și LOCOMOBILE de benzină, oleu brut, gaz și gaz sugat.

Lucrarea cea mai ieftină, mai sigură, neconturbată! Prețuri foarte favorabile. Garanție în toată viața!
841 Representant general: 2—26
Victor Koranyi Budapest VI, Liszt Ferenc-ter 9. Telefon 64—64.

CASA Nr. 46

din Orăștie de pe drumul țării, peste drum dela biserica română gr.-or. — e de vânzare din mână liberă!
Pentru informațiuni a să adresa la administrația foii noastre. (840) 2—3.

Cei-ce doriți să fiți scutiți de pagubele în vite!

Intrați sub scutul „Reuniunii proprietarilor de vite“ dela Orăștie (Szászváros), care asigură pe economi contra ori-cărei pagube în vite!

Precum s'a dat de știre prin foaia »Tovărășia«, această Reuniune a intrat în viață cu ziua de Dumineca Tomii! Și dela aceea zi încoa, plătește toate pagubele în vite a membrilor săi, cari sunt în rînduială cu înscrierea și plata taxei!

Nu e greutate mare!

Cînd intri spui, cit și-s vrednice vitele, și la caz de pagubă plătești numai 4 fileri după fiecare 100 coroane, ce ai asigurat pe vitele tale.

Plăți nu ai de făcut, decît cînd la un ortac din cercul tău s'a întimplat o pagubă în vitele asigurate!

Ca să poți asigura, te faci membru al Reuniunii, cumpărînd o »cuotă« (acție) de 4 cor. pentru fiecare 1000 de cor. asigurate; prețul cuotei îl plătești în 2 ani. La înscriere să cere numai 1 cor. din ea. Cei cu vite multe, cari asigură mai multe mii, își iau de fiecare 1000 cor., asigurate, cite o cuotă, — care rămîne însă averea lor, și la ieșirea din Reuniune și-o capătă înapoi.

Incolo: la intrare dai 1 cor. taxă de primire și plătești ajutorul, cit și să vine pentru un caz de pagubă (de atîtea-ori 4 fil., cite sute de cor. asigururi. Plătești adecă înainte o pagubă).

Azi toți membrii Reuniunii, ori-unde s'ar afla ei, sunt membrii întîiului grup (despărțămînt) cu scaunul în Orăștie. Precum asigurații vor spori mai mult, Reuniunea va împărți pe cei asigurați în cercuri, cari au în coprinsul lor cam 3000 de vite, și soții din un cerc de acesta plătesc ajutor, numai cînd e pagubă în cercul lor. Numai la caz de epizootie (boală lipicioasă), direcția poate îndruma pe un cerc a veni și el în ajutorul celui alt, după îndemnul: „azi ție, mîne mie!“ (726) 11—

Amănunte, tipărituri, îndrumări, cereți la cancelaria:

„Reuniunii proprietarilor de vite din Orăștie-Szászváros“.

Altoi de viie americană!

Pun în vânzare 280.000 altoi de vite din pepiniera mea, foarte bine dezvoltate!

Prețul altoilor:

Altoi lemnoase o sută (100) fire: cl. I. cu 18 cor.; cl. II. cu 12 cor.; cl. III. nu se folosesc deloc!

Altoi în verde cu rădăcină, 100 fire cl. I. cu 20 cor.; cl. II. cu 17 cor.; iar cl. III. nu se folosesc deloc!

Altoi în verde fără rădăcină, 100 fire cl. I. 12 cor.; cl. II. 8 cor.

Cine are lipsă de altoi bune de vite de vie, să se adreseze la mine: (846) 2—3

Mihai Pory,
proprietar de vite de vie
în Ternoavn nr. 18 (Arad m.)

Comandele să fac urgent și să trimit și cu rambursă!

CEL MAI NOU ȘI MAI BUN LEAC!

Atrag atențiunea marelui public, asupra medicamentului meu, pe care l'am descoperit numai de curînd, și pe care îl dau cu garanție tuturor ce-l comandă. Medicamentul are mare efect asupra bolilor de: uime, umflături, buboacie, cocitură, sugel, bubă-vinată apoi la tăieturi de săcure ori de cuțit, la durere de spate și de picioare, chiar și celuice cade de-i vinește vre-o parte a trupului, și la bube urite de pe trup!

Leacul folosit vindecă ori-și-ce boală de acestea. — Dică morbul e mai vechiu coace fără nici o durere, spărgînd rana și trăgînd puroiul (coptura) și rămîne omul sănătos! — Folosește și la morburii învechite! — Și la ARSURI!

Acest medicament (leac) nu să află spre vânzare în nici o farmacie, ci să pregătește de-adreptul de mine! Lămuriri (sfaturi) cum trebuie folosit leacul, să dau la cumpărare. — Leacul nu e periculos și are un miros plăcut!

Acest medicament (o rudă de 10 cm. lungă) costă numai 2 cor. 40 fleri. Două ruzi 3 coroane 40 fleri.

Adresați-Vă cu încredere la

Romul Budoiu-Deleanu
în Sibiu-Nagyszobon
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

— Preț ieftin, vindecare sigură! —

După adresa corect: numele, caracterul și comitatul.

Acest leac e controlat și de medici, constatînd că e bun.

CROITORIE NOUĂ

Am onoare a aduce la cunoștință, că mi-am deschis în Orăștie, Piața principală, Nr. 2, casele băncii «Takarékpenztár», o

croitorie pentru bărbați, modernă, engleză!

Mă angajez a servi aci onoratului public cu o croitorie de primul rang, servind cu stofele cele mai moderne și croiul cel mai modern și elegant! Lucru solid, răspunzând tuturor așteptărilor!

Praxa mea făcută în lumea mare, ca în Londra, un an și jumătate în grandiosul atelier cu renume european Deeves; absolvarea cursului academic de croitorie Tailor & Cutter din Londra, de unde am câștigat diplomă cu succes eminent; serviciul meu de un an și jumătate la firma de renume universal Cumberland din Paris; petrecerea mea la firme de rangul prim în capitala Pesta, ca la «Alpert S. și Comp.» «Gutman A.» și altele, — mi-am dat privilegiu a mă perfecționa în gust și sic!

Așezându-mă acum pe sama mea, ca meseriaș de sine, sunt după toate astea, în plăcuta stare a pune în vedere onoratului public, că-l pot servi cu chipul cel mai elegant și mai modern de croiuri ale croitoriei europene și cu stofe trainice engleze, lucru solid, și totuși cu prețuri moderate!

Contînd la binevoitorul sprijin al onoratului public, semnez:

Cu toată stima

Aurel Grădina
croitor, Orăștie, piață.

(834) 2-2

Lucru bun! Căutați cu încredere atelierul de măsurit Preț moderat!

alul
DUMITRU MARTIN, Orăștie, Strada Cetății
măestru măsur (Casa proprie)

unde să pregătesc numai lucruri bune, pentru edificii: uși, ferestri, padimentări, arangiamente interne pentru biserici, școli, prăvălii etc., mobile, și ori-ce alte lucruri ce aparțin branșei acesteia.

(717) PRIMEȘTE ȘI ÎNVĂȚĂCEI LA MĂSĂRIT! 11-

ALTOI DE VIIE AMERICANĂ

splendid dezvoltate, cu rădăcini, soiurile cele mai distinse, atât pentru struguri de masă (admirabil articolu de vânzare!), cât și soiuri de vin: rizling, mușcateler, etc.

să găsească de vânzare în pepiniera de vițe de viie nobilă dela **DOMENIUL ROMÂNESC**

DIN BOBALNA

lîngă Orăștie, proprietatea dlui Dr. AUREL VLAD.

Pentru toamna de tață și pentru primăvară, are la îndemână jumătate de milion altoi, tot soiuri alesel!

Deși peronospora a potopit în anul de față pe alocurea școli întregi de altoi, la Bobilna, fiind foarte bine grijite, nu le-a făcut nici o stricăciune, altoile sunt foarte frumoase și pline de viață!

La cerere, să trimit Catalogul cu prețuri și îndrumări practice!

Adresați-Vă cu încredere deplină la:

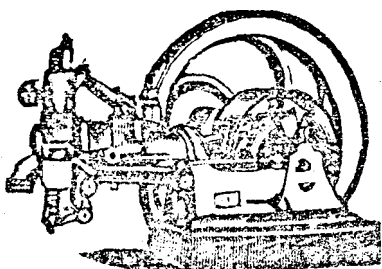
„DOMENIUL DIN BOBILNA“

a dlui Dr. A. Vlad: Băbolna, u. p. Szászváros.

NB. Pentru viierii din Ardeal e îndeosebi cel mai potrivit izvor de cumpărat vițe de viie, fiind vițele din pepinierele dela Bobilna crescute și deprinse cu clima deluroasă ardelenască. La șes, firește, îi priește cu atât mai ușor. (832) 4-

Fabrica de motoare din Drezda

(Dresdener Motorenfabrik A. G.) cea mai veche și mai mare fabrică de motoare din Germania

liverează motoare și locomobile de benzin, oleiu brut, gaz, petroleu și gaz sugativ, binecunoscut în cercurile de specialiști.

Noutate uimitoare!

Regenerator de gaz-sugativ Universal:

Spese de lucrare: pe oră pe o putere de cal numai cca 1 filer.

Depozit general la: (468) 4-6

Ignatz Gellert & Comp

Budapest Teréz-körut 41. Telefon: 12-91.

Garanție îndelungată! Plăți favorabile!

Mare târg de stofe și de mătasă!

în prăvălia de modă de dame alui

MATEI WEINER

Budapesta, VI., Andrássy ut 3.

Noutăți de modă de toamnă și de iarnă.

Calitatea cea mai bună!

Prețurile cele mai ieftine!

Să binevoiască fiecare doamnă a-mi cere marea colecție de modele, care conține în număr bogat cele mai frumoase stofe, cartoane de spălat, catifele și mătăsuri. Colecția de modele o trimit gratis și franco, dacă mi-o cere cineva și dacă-mi scrie, că dorește modele mai ieftine, ori mai fine! Din marel meu magazin amintesc următoarele obiecte de reclamă, pe cari le pun în vânzare, și anume:

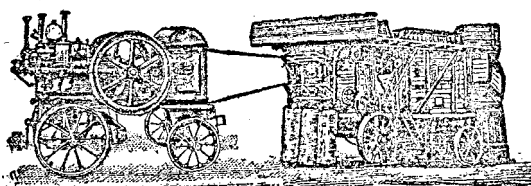
- Flanel-Tennis de cea mai 17 1/2-19 1/2 Cr. și mai bună calitate, metrul cu „scump.
- Flanel-Velour, calitate groasă 24-35 „ „ metrul
- Flanel-Englezesc, modele strălucite, metrul 29-35 „ „
- Camgarn de modă de 120 cm. 49-58 „ „ lățime, metrul
- Postav pentru dame de 120 cm. lățime, calitate bună, metrul 55 „ „
- Stofă de modă engl. de 120 cm. lățime, în toate colorile 65, 75, 98 „ „
- Catifea pentru haine, în toate colorile, calitate bună, metrul 65 și 85 „ „
- Mătasă-Pongis, în toate colorile 68 „ „ metrul
- Mătasă-Taffeta, în toate colorile, metrul 85 „ „
- Mătasă pentru bluze, în toate colorile, metrul 88 „ „
- Moirée, mătăsă ce să spală pentru fuste și pentru căptușală fină, în toate colorile, m. 75 cr.

Mare alegere în stofe engleze și franceze pentru costume, în broderii, podoaba pe vestimente, voaluri și toffelul de obiecte necesare doamnelor.

Grăbiți deci, și-mi cereți din vreme colecția de modele. (835) 3-8 Comande peste 20 sor. expedez franco.

Orăștie CAROL RECK Orăștie

depozit și atelier special de motoare și mașini agricole.

Să primese reparații de tot felul de mașini agricole și industriale.

Țin în depozit

din cele mai renumite fabrici: Motoare de benzin, de oleu brut și de gaz sugativ; mașini de abur, mașini de îmblățit, ciururi, triere, sămănători, mașini de secerat și de cosit fin, mașini pentru tocat nutreț și napi, smicurători de cucurus, pluguri și grape universale, mașini de sămănat cucurusul și altele.

Defectele provenite motoarelor și la ori-ce mașină, cumpărate dela mine, timp de un an de zile te execut gratuit! — Asigurînd on. public de serviciul prompt și lucru solid!

Instalez

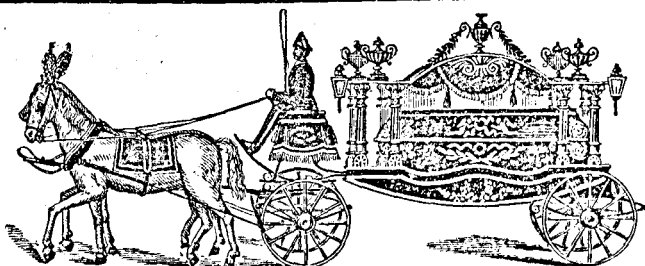
mori de foc și de benzină, mașini de scărmanat lînă, piuă pentru postavuri și fintini cu piston de lanț! E cea mai nouă creațiune mecanică. Produce apă pe minut 70-100 litre, cu forța unui singur copil de 8 ani, ori-ce adîncime.

Cu toată stima

CAROL RECK
în ORĂȘTIE-SZÁSZVÁROS
(în casele dlui WOLF, drumul țerii).

PREȚURI IEFTINE.

PREȚURI IEFTINE.

BRUTUS BRASSAI, întreprindere de înmormîntări. — Magazin de mobile și atelier de măsur:

ORĂȘTIE, Drumul țării Nr. 3.

Are magazin cu toate lucrurile trebuitoare la înmormîntări dela cele mai simple până la cele mai pompoase! Îngrijește însuși de îngropăciune, după clase, în loc și în provincia!

Depozit de mobile colorate, gata în ori-ce timp; sau: la dorință, să fac după desemn și după gust!

Seauane din renumita fabrică „THONET“

(697) SERVICIU ACURAT ȘI SOLID! 13-20

Pielărie și opincărie românească în Brașov.

Am onoare a aduce la cunoștința comercianților și pantofarilor români din Brașov și jur, cum și din alte ținuturi mai depărtate, că am deschis în Brașov, Piața Prundului Nr. 17, un mare magazin de felurite articole de Pielărie, Opincărie, Tălpărie: Boes, Șevro, Brazol, talpă Crupon de bou cu marca Transsylvania, Crupon de bivoli, și tot felul de piei și tălpi și unelte și recuzite ce să cer la lucrarea lor!

Opinci vind cu kilogr. negustorilor dela sate pentru vindere mai departe. Expedez cu posta sau pe tren la gară, cu rambursă.

Optinci pentru călușeri, excelente!

Depărtarea nu hotărăște! Și cei din depărtări cumpărînd dela mine, ies cit să poate de bine.

Cereți informații mai de aproape, cu oferte de prețuril

Faceți o comandă de probă și nu vă va părea răul

Cu stimă **IOAN NAVREA,**

comerciant de pielărie în Brașov,
Piața Prundului 17.

(782) 10-10